

JAARVERSLAG 2020

VERENIGING WEIDVOGELBESCHERMING STAPHORSTERVELD E.O.

Algemeen

Het weidevogelseizoen 2020 stond in het teken van de corona-maatregelen en een zeer droog en zonnig voorjaar. Als gevolg hiervan kon volop naar nesten worden gezocht en zijn er meer nesten gevonden (460 stuks) dan in de afgelopen 4 jaren. Gemiddeld is 57,7% van de nesten uitgekomen (wulp 52,7% en grutto 61,8%). Desondanks zijn er minder wulpen- en gruttokuikens vliegvlug geworden dan nodig is om de populatie voor langere termijn in stand te houden. De gemiddelde predatie van nesten bedroeg 25,2 % (wulp 35,2% en grutto 26,5%) De meest genoemde predatoren waren de hermelijn en zwarte kraai (elk 14,4%). Met dank aan de WBE was de vossenpopulatie in het gebied ook dit jaar laag (3,8% van de genoemde predatoren). Voor de verdere resultaten en analyse: Zie bijlage resultaten.

Als gevolg van de coronacrisis zijn de bts-tellingen dit jaar niet verricht in het Staphorsterveld. Opnieuw is gebleken dat het individueel rasteren van wulpennesten een duidelijk preventief effect heeft op de predatie.

Resultaten en analyse weidevogelseizoen Staphorsterveld e.o. 2020

Het zoekgebied

Het zoekgebied met de Oldematen en Veerslootlanden (blauw omkaderd)

Het zoekgebied van de Vereniging strekt zich uit tussen Hasselt - Rouveen - Staphorst - Meppel - Zwartsluis, is een ongeveer 8.200 ha groot veenweidegebied, dat grotendeels in gebruik is voor de veehouderij. Het is een typische slagenlandschap met langgerekte percelen, waarin diverse small en brede sloten. De bodem bestaat uit een tot 2,5 meter dik veenpakket. In het westelijke deel van het Staphorsterveld is het veen bedekt met een kleilaag, die is afgezet door het Zwarte Water. Naar het oosten worden de veenlagen steeds dunner. In het Staphorsterveld ligt het 795 grote natura 2000 gebied de Olde Maten en de Veerslootlanden dat grotendeels in eigendom is van Staatsbosbeheer, met daarin een 250 ha groot weidevogelreservoir. In deze 2 gebieden wordt niet naar nesten gezocht.

Het totaal provinciaal weidevogelbeheergebied open grasland kritisch soorten is 4.700 ha, waarvan kerngebied 1.200 ha. met als doelsoorten wulp, grutto en tureluur. Het Staphorsterveld is één van de grootste bolwerken van de wulp in Noordwest Europa.

Beheer

Ter bescherming van weidevogels hebben meerdere landeigenaren hebben bij het Collectief beheermaatregelen afgesloten (zie onderstaande tabel).

type	omschrijving	2020
	Aantal aan beheer deelnemende eigenaren	61
A01a	Grasland met rustperiode 1 april – 1 juni	36,04
A01b	Grasland met rustperiode 1 april – 8 juni	27,58
A01c	Grasland met rustperiode 1 april – 15 juni	38,82
A01e	Grasland met rustperiode 1 april – 1 juli	0,47
A02a	Kuikenvelden rust 1 mei – 1 augustus, 2 weken	4,64
A02b	Kuikenvelden rust 1 mei – 1 augustus, 3 weken	0,17
A02c	Kuikenvelden rust 1 mei – 1 augustus, 4 weken	14,32
A04a.13.001	Legselbeheer. Nesten beschermd op grasland i.c.m. plas-dras/ kruidenrijk	279,91
A04a.13.002	Legselbeheer. Nesten beschermd op grasland i.c.m. grasland met rustperiode	112,55
A04f	Legselbeheer plus 4 weken rustperiode	10,75
A05a	Kruidenrijk grasland 1 april – 15 juni	84,07
A05c	Kruidenrijk grasland 1 april – 1 juli	3,17
A05h	Kruidenrijk grasland, 4 indicatorsoorten	0,21
A06a	Extensief beweid grasland 1-1,5 GVE / ha, 1 mei – 15 juni	1,30
A06c	Extensief beweid grasland 1-3 GVE / ha, 1 mei – 15 juni	1,46
A07a	Ruige mest	134,11
A08b	Hoog waterpeil verhoging 30 cm, 15 februari – 15 juni	7,06
A41a	Ontwikkeling kruidenrijk grasland verschralen voedselrijk grasland	5,63
	Totaal aantal ha	762,25

Overige beheermaatregelen:

Overige beheermaatregelen:

Om nesten en kuikens tijdens het maaien te beschermen, kan last minute beheer worden afgesloten.

In dat geval worden na het afsluiten van deze vorm van het beheer, stroken gras van minimaal 6 meter breed en 100 m lang rond het nest of waar kuikens lopen (kuikenvelden) minimaal de eerst komende 2 weken niet gemaaid.

Voor het aantal deelnemende bedrijven en aantal ha' s zie onderstaande tabel.

Last minute beheer:	2020
Aantal deelnemers	25
Aantal ha's	33,72

Plas- dras: In 2020 waren er 9 percelen met plas-dras en in het kader van legselbeheer is voor 19 nesten van kritische weidevogels een vergoeding uitgekeerd.

Het eerste ei en wulpenkuiken(s).

Het eerste kievitseï dit jaar is gevonden door Wiebe Klinker, het eerste wulpenei door Henk Dunnink (een nest met 3 eieren). Dit bleek het eerst gevonden wulpennest van Nederland te zijn. De eerste eieren van grutto, scholekster en tureluur zijn gevonden door respectievelijk Tiemen Jans, Frits Bouwkamp en Ynske Ypma samen met Wiebe Klinker. De eerste wulpenjongen zijn gesignaleerd door Roel Everts en Gerrit Gerritsen op 15 april.

eerst gevonden ei	2020	2019	2018
wulp	21 maart	22 maart	29 maart
grutto	2 april	29 maart	7 april
kievit	14 maart	15 maart	20 maart
scholekster	14 april	18 april	6 april
tureluur	6 april	9 april	6 april

De oudste bekende wulp van Europa

Dit voorjaar is door Gerrit Gerritsen het oudste bekende wulp van Europa gespot (zie foto). De wulpenman verbleef dit jaar evenals het vorige jaar in het Dalfserveld en produceerde 2 jongen. De wulp was 32 jaar geleden als kuiken door hem geringd in het Staphorsterveld.

Bestuur

Het bestuur wordt gevormd door:

Bram Vat   voorzitter
Frits Bouwkamp   secretaris
Arjan Bijker   penningmeester
Tiemen Jans   algemeen lid

Het rooster van aftreden is vastgelegd in het Huishoudelijk Reglement.

Leden

De Vereniging telt 54 leden. Hiervan zijn 23 leden actief als zoeker en zijn in het bezit van de "weidevogelpas". Daarnaast zijn er 16 leden zonder "weidevogelpas". Deze leden zijn in opleiding of zijn anderszins bij de Vereniging betrokken.

15 praktiserende veehouders zijn lid. De Vereniging heeft 1 donateur.

Publiciteit en bereikbaarheid

De Vereniging beschikt over een folder met informatie over het beschermingswerk.

De Vereniging geeft met enige regelmaat nieuwsbrieven uit. Deze nieuwsbrieven en het jaarverslag worden verspreid onder belanghebbenden en geïnteresseerden die hebben aangegeven informatie van de Vereniging te willen ontvangen.

De Vereniging heeft een eigen website: www.wvbstaphorsterveld.com en een e-mailadres: info@wvbstaphorsterveld.com en is actief op Instagram.

Het secretariaat is gevestigd aan het Ambt 16, 8061 AM Hasselt.

Ledenvergaderingen

Op 21 februari is een ledenvergadering gehouden. De gebruikelijke najaarsvergadering is vanwege corona niet doorgegaan.

Op de vergadering van 22 februari waren 23 leden aanwezig.

Tijdens de vergadering kwam het beleidsplan 2019 uitvoerig aan de orde. Daarnaast vond een bestuurswisseling plaats. De heer Bram Vat nam het voorzitterschap over van mevrouw Ynske Ypma. De secretaris van de vereniging bedankte mevrouw Ypma voor haar grote inzet voor wat betreft de oprichting en het besturen van de vereniging.

De heer Frits Bouwkamp verzorgde de inleiding met als onderwerp " Ontwikkeling van de weidevogelstand in het Staphorsterveld", gebaseerd op het rapport "Weidevogelinventarisatie 2019, van dhr. M.Bunskoek.

Activiteiten van het bestuur en vereniging.

- Dit jaar hebben 3 bestuursvergaderingen plaatsgevonden.
- Het bijwonen van het jaarlijkse regio-overleg met andere weidevogelgroepen uit de regio, georganiseerd door Landschap Overijssel
- Het bijwonen van de Weidevogelkring Horst en Maten (overleg tussen de ANV, de WBE, SBB en de Vereniging).
- Meerder overleggen met het Collectief Noordwest Overijssel ten behoeve van de bescherming van nesten en kuikens in het Staphorsterveld.
- Overleg samen met de ANV Horst en Maten met de gemeente Staphorst aangaande het verwijderen van bomen in het Staphorsterveld en het voornemen van het plaatsen van kleine windmolens in het gebied.
- Het werven van nieuwe leden.
- Nestbescherming in de vorm van het plaatsen van rasters. In het kader van een pilotonderzoek zijn 27 wulpennesten gerasterd. Daarnaast zijn de percelen met plas-dras eveneens gerasterd. Het rasteren is verzorgd door het collectief nw Overijssel /ANV Horst en Maten.

Contributie en financiën

De contributie bedraagt € 15,- euro per lid en dit bedrag zal ook voor 2021 gelden.

Aan nesten zoekende leden is de mogelijkheid geboden om €50,- onkostenvergoeding te declareren voor o.a. de gemaakte auto km' s. 7 leden hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

De Vereniging heeft vanaf de oprichting een ANBI-status. Giften aan de Vereniging kunnen daardoor binnen de fiscale regels aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting.

Digitale invoer en verwerking gegevens

De digitale invoer van gevonden nesten en het verloop ervan in "Boerenlandvogelmonitor" van Landschappen NL is in 2020 volledig uitgevoerd. Zodoende is er een goed beeld van de aantallen gevonden nesten per weidevogelsoort, het uitkomen van nesten en de omvang van predatie en andere verliesoorzaken, bv. door landwerkzaamheden. De aantallen nesten en de resultaten van de gevonden legsels zijn geanalyseerd en zijn vermeld in "resultaten en analyse weidevogelseizoen Staphorsterveld e.o. 2020 " zie bijlage 1.

Het zoekgebied van de vereniging is verdeeld in 13 telblokken en 3 deelgebieden, te weten deelgebied noord, midden en zuid. Vanaf 2016 worden per telblok het aantal gevonden nesten en de resultaten van de gevonden legsels bijgehouden. Hierdoor wordt een gedetailleerd overzicht verkregen van het gehele zoekgebied. De gegevens van de afgelopen 5 jaren zijn dit jaar geanalyseerd en deze “analyse telblokken 2016 – 2020” kan bij de secretaris van de vereniging worden opgevraagd.

Monitoring /BTS telling

In 2020 zijn de BTS tellingen als gevolg van de corona beperkingen niet uitgevoerd.

Het rasteren van wulpennesten.

Om wulpennesten te beschermen tegen predatie door vossen, worden zogenaamde vossenrasters geplaatst. Hiervoor heeft de vereniging dit jaar vier nieuwe stroomkastjes aangeschaft. Voor 2021 zijn via een subsidieaanvraag van het Collectief nogmaals 21 extra stroomkastjes aangevraagd.

In 2020 zijn 27 van de 93 gevonden wulpennesten voorzien van een vossenraster. Voor verdere informatie en resultaten zie bijlage 1: Resultaten en analyse weidevogelseizoen Staphorsterveld e.o. 2020

Cursussen, voorlichtingsbijeenkomsten

Als gevolg van de coronabeperkingen zijn er dit jaar geen cursussen en / of voorlichtingsbijeenkomsten gehouden. De geplande najaarsconferentie met het Collectief en Wim Schippers over kruidenrijke graslanden is niet doorgedaan en wordt verschoven naar 2021.

Bijlage 1: Resultaten en analyse weidevogelseizoen Staphorsterveld e.o. 2020

Secretariaat: Het Ambt 16
8061 AM Hasselt

Bank NL98TRIO0391113720
Kvk 64823458

info@wvbstaphorsterveld.com
www.wvbstaphorsterveld.com

